

Обяснителна записка

към Годишен финансов отчет на Община

Шумен към 31.12.2019 г.

Счетоводният баланс е основна съставна част на финансовия отчет. В него се съдържа информация за оценка на имуществото и финансовото състояние на общината. Отчетността на Община Шумен се организира в три стопански области:

- бюджети;
- сметки за средства от Европейския съюз;
- други сметки и дейности.

През 2019 Община Шумен спазва Счетоводната политика за 2014 година, включваща съвкупност от принципи, изходни положения, концепции и правила за отчитане на нейната дейност. В общината се обобщават отчети на 64 второстепенни разпоредители с бюджетни кредити. През 2019 г. няма промяна във второстепенните разпоредители с бюджетни кредити.

Провизии

Към 31 декември са начислени провизии за вземания на общината по групи, както следва: наеми, такси за детски градини и ясли, съдебни вземания и други подобни.

Провизираните вземания са класифицирани в две групи: трудно събираеми – след изтичане на 180 дни от крайния срок на погасяване, провизирани с 50 % от номиналната стойност и несъбираеми – при погиване на длъжника, обявяването му в

несъстоятелност и ликвидацията му, изтичане на погасителната давност, провизирани на 100 % от номиналната стойност на вземането.

I. Група „Бюджети”

1. Сметки от раздел 1 „Сметки за капитали и заеми”

Салдото по сметка 1001 – „Разполагаем капитал” не се променя през 2018 г. Няма промени и по сметка 1101 „Акумулиран прираст / намаление от бюджетни дейности”.

През 2019 г. Община Шумен е намалила дългосрочното задължение по облигационен заем с дължимия текущ дял за годината в размер на 1 500 121,62 лв. Същото е отразено по дебита на сметка 1522 „Дългосрочни общински ценни книжа във валута” и кредита на сметка 1524 „Текущ дял на общински ценни книжа”. При плащането на главницата е закрито задължението по текущия дял.

Остатък по главница към 31.12.2019 г. – 3 750 303,97 лв.

През 2019 г. се Община Шумен ползва временен безлихвен заем по реда на ДДС 06/2011 г. на стойност 2 444 464 лв. за мостово финансиране на проект „Подобряване на образователната инфраструктура на град Шумен“ по ОП РР, който е усвоен изцяло.

Дългосрочният кредит за съфинансиране на ОП „Околна среда” – проект „Воден цикъл на гр.Шумен – II етап” с първоначален размер 3 216 524 лв. е с остатък към 31.12.2019 г. 1 859 223,97 лв.

По кредита от Фонд ФЛАГ ЕАД в размер на 2 500 000 лв. за мостово финансиране на проект „Подобряване на образователната инфраструктура на град Шумен“ по ОП РР са изплащани само лихви. Падежът по главницата му е през 2020 г.

През отчетната година не са допуснати просрочия по главници и лихви на ползваните заеми.

2. Сметки от раздел 2 „Сметки за ДМА и ДНА”

Всеки придобит дълготраен актив се оценява по справедлива стойност, ако е получен безвъзмездно, по цена на придобиване – ако е закупен и по себестойност, ако е придобит по стопански начин.

Възприет е принцип на преглед за преоценка веднъж на две години и ако се установят очевидно занижени или завишени стойности се извършва преоценка. Този принцип се отнася както за материалните, така и за нематериалните дълготрайни активи.

По сметка 2071 „Незавършено строителство” са отчетени на салдо обекти, изграждането на които продължава през 2020 г. и при получаване на пълна сметна стойност ще бъдат заведени разграничено, съобразно характера и вида си.

След получаване на приемо-предавателните протоколи, част от активите, отчетени по сметка 2071 по проект „Подобряване на образователната инфраструктура на град Шумен“ се оказаха под стойностния праг за признаването им като дълготрайни активи. Поради тази причина те се отнесоха като разход за сметка на проекта и бяха заведени задбалансово по сметка 9909 „Активи в употреба, отнесени в разход“ в отчетна област „Бюджет“.

Със Счетоводната политика за 2014 г. остава непроменен стойностния праг на същественост за признаване на ДМА в размер над 1000 лв. (хиляда лева). Стойностния праг следва да се прилага от всички разпоредители, консолидирани от Община Шумен.

За класифицирането на нематериалните дълготрайни активи се прилага праг на същественост 1000 лв. Лицензионните права за

ползване на програмните продукти се признават балансово, независимо от стойността, за която са придобити.

За активи, които за които е установено, че са с изчерпан полезен срок към 01.01.2017 г., както и за тези извън употреба амортизационната норма е 0%.

3. Сметки от раздел 3 „Сметки за материални запаси и конфискувани активи”

Методът на изписване на материални запаси и ценности е определен в счетоводната политика на Община Шумен - прилага се метода Fi-fo (първа входяща – първа изходяща). При изписване (отписване или брак) на материали, осчетоводени в сметка 3020 „Материали”, изписването да става от “най – старата” наличност. Само изписването на хранителни продукти се осъществява по метода “средно претеглена цена”.

4. Сметки от раздел 4 „Сметки за разчети -вземания и задължения”

По сметка 4261 „Подотчетни лица” формираното салдо е 2500 лева при СОУ „Сава Доброплодни”.

По сметка 4512 – „Разчети за корпоративни данъци” като салдо е формиран размера на данъка върху приходите от стопанска дейност на Община Шумен по ЗКПО за 2019 г., дължим през месец март 2020 г. в размер на 146 776,97 лв.

По сметка 4544 са начислени данък недвижими имоти и такса битови отпадъци за имотите, собственост на Община Шумен за периода 2014-2019 година в размер на 1 119 837,86 лв.

С Решения на Общински съвет от бюджетната сметка на Община Шумен са предоставени вътрешни заеми към сметки за средства от Европейския съюз по оперативни програми, като дължимите към 31.12.2019 г. са отразени в дебита на сметка 4624 – „Временни безлихвени заеми за СЕС” – 3 475 687,56 лв. Същите са отразени огледално по сметка 4614 – Временни безлихвени заеми от общински бюджети в оборотна ведомост на СЕС по оперативни програми.

5. Сметки от раздел 5 „Сметки за финансови активи”

Касовата наличност към 31.12.2019 год. по § 95-11 „Касова наличност в лева” е 5 215,07 лв. и е формирана от постъпления в Общински предприятия след срока за зануляване на разплащателните сметки.

Постъпленията са реализирани в периода 27 - 31 декември 2019 г. Описаните предприятия осъществяват дейност непрекъснато, включително в почивни дни и официални празници предвид характера на дейността си. Касовият поток е реално отразен по паричните отчети от фискални устройства на предприятията.

Община Шумен има разкрита валутна разплащателна сметка в евро. Остатъкът по сметката към 31.12.2019 г. е 423,22 евро.

Отразяване на промените в дела на инвестициите на Община Шумен се извършва на основата на ГФО на свързаните лица, в които общината има пряко участие, като счетоводните записвания се взимат от общината като първостепенен разпоредител. Община Шумен е отразила промените в капитала (където са формирани такива) за своите дружества. Капиталът на търговските дружества с над 50 % общинско участие се отразява по сметки 5111 –

„Мажоритарни дялове и акции” (при 100 %), 5113 – „Дялове и акции на асоциирани предприятия” (от 20% до 50%) , 5114 – „Други дялове и акции” (под 20 %).

Към 31.12.2019 г. Община Шумен има дялово участие в следните търговски дружества:

	ДРУЖЕСТВО	ОБЩИНСКО УЧАСТИЕ %	счетов. сметка
1	"ДКЦ -I -ШУМЕН" ЕООД	100	5111
2	"ДЦ "ДЕНТ" - Шумен ЕООД	100	5111
3	"МЕДИКО-ТЕХНИЧЕСКА ЛАБОРАТОРИЯ" ЕООД	100	5111
4	"Коплексен онкологичен център" ЕООД	100	5111
5	"МБАЛ" АД	23,53	5113
6	"В и К " ООД	23	5113
7	"ОБЩИНСКА БАНКА" АД	0,023	5114
8	" ИНДУСТРИАЛЕН ПАРК ШУМЕН " АД	40	5113

6. Сметки от раздел 6 „Сметки за разходи”

Разходите на Община Шумен се отразяват по дебита на сметки от раздел 6 „Разходи” на СБП на начислена основа. На аналитично ниво се отчитат и разходите за стопанската дейност.

По сметка 6029 се отчитат външните услуги, извършвани на Община Шумен. Високият дебитен оборот е основно от дейност чистота, която се отчита в сметката. Разходите в дейността са планирани и определени в план-сметка за 2019 г.

По сметка 6075 и 6076 са отчитани Разходите за придобиване на инфраструктурни обекти и основния ремонт на инфраструктурни

обекти, чрез външни доставки. Направените разходи по тези сметки са включени в Разчета (плана) за капиталови разходи за 2019 г.

По сметки от гр. 620 „Разходи за финансови услуги и комисионни” се отчитат разходите за банково обслужване, обслужване на ОЦК и разходи за застраховки.

С решение на Общински съвет е създаден фонд за лечение. Ежегодно с бюджета на Община Шумен се планират средствата за този фонд за годината. Разходите се отчитат по сметка 6421 – „Текущи помощи за домакинства”. По сметката се отчитат средства за лечение, за компенсации на пътувания и пътни карти, отпускани по решение на Общинския съвет.

По сметка 6464 „Капиталови трансфери за нефинансови предприятия от сектор „Държавни предприятия” са отчетени 187 458,00 лв, разпределени както следва:

- 99 966,00 лв., средства за закупуване на медицинска апаратура за МБАЛ АД гр.Шумен.
- 87 492.00 лв. средства за ДКЦ I Шумен ЕООД

Определеното финансиране на народни читалища и спортни клубове се отчитат по сметка 6451 – „Субсидии и други тещуци трансфери за нестопански организации”.

7. Сметки от раздел 7 „Сметки за приходи и нетни трансфери между бюджетни предприятия”

Община Шумен събира приходи с данъчен и неданъчен характер и такива от стопанска дейност. Приходите от данъци и такси се отчитат на касова основа.

По-важните категории приходи за 2019 година са:

Данъчни приходи – 10 386 421,43 лв

Приходи и доходи от собственост – 4 933 413 лв.

Общински такси – 8 495 489 лв., в това число такса битови отпадъци – 6 357 008 лв.

Приходите от стопанска дейност се отчитат на аналитично ниво. Дебитни салда по сметки в частта на раздел 7 – „Приходи” са данък върху приходите от стопанска дейност, отчитани в сметка 7190 и данъка върху добавената стойност, отчитан по сметките от приходи, за които се отнасят.

8. Сметки от раздел 9 „Сметки за задбалансови активи”

В задбалансови сметки се отчитат чужди активи и материални запаси, поети задължения по договори, просрочени вземания и задължения и други.

По сметка 9200 „Поети задължения” салдото на 31.12.2019 г. е 21 474 819,05 лв. Намалението спрямо 2018 г. основно се дължи на приключването на сключените договори по ЗОП, обхващащи доставки през 2019 г.

Представените банкови гаранции в полза на Община Шумен са отчетени по сметка 9214 „Получени гаранции и поръчителства” в размер на 923 044,90 лв.

Обезпеченията – предоставени дълготрайни материални активи по реда на ипотеките, във връзка с договора за заместване в дълг на „Общински пазари – Шумен“ ЕООД са в размер на 558 389,46 лв. и са осчетоводени по сметка 9231 „Предоставени дълготрайни активи и материални запаси в залог и ипотека”.

Обезпеченията, предоставени по реда на особените залози по емитирания общински облигационен заем и заеми от Фонд „ФЛАГ”

са в размер на 30 984 981,33 лв. и са осчетоводени по сметка 9233 „Обезпечени задължения по реда на особените залози”.

Просрочените вземания и задължения са отчетени по съответствие в гр. 991 „Статистика за просрочени вземания” и гр. 992 „Статистика за просрочени задължения”. Към 31.12.2019 г. Община Шумен има просрочени задължения към доставчици в размер на 618 012,09 лв.

II. Група „Сметки за средства от Европейския съюз”

Общината през 2019 г. работи по оперативни програми:

- Развитие на човешките ресурси;
- Административен капацитет;
- Региони в растеж;
- Околна среда;
- Техническа помощ.

Постъпленията по проекти от трансфери за 2019 г. възлизат на 4 276 503 лв. Направените разходи, финансирани по проекти по оперативни програми са в размер на 4 830 118 лв.

Преходен остатък към 01.01.2019 г.	223 751,41 лв.
Постъпления общо през 2019 г.	2 610 732,89 лв.
Разходи през 2019 г.	2 307 072,62 лв.
Преходен остатък към 31.12.2019 г.	527 411,68 лв.

Община Шумен към 31.12.2019 г. е получила средства по оперативни програми :

- Развитие на човешките ресурси – „Приеми ме” – 783 434 лв., „Наука, образование и интелигентен растеж” – 322 370 лв.; Център за ранно детско развитие – 173 271 лв.
- Осигуряване на топъл обяд – 79 234 лв;
- Благоустрояване на части от техническата инфраструктура – 1 724 968 лв.;
- Добро управление – 192 680 лв.;
- Други европейски средства – Обучение и заетост на младите хора - 206 200 лв
- ОП ОС „Програма Въздух“ – 3016 лв.
- ОП РЧР „Патронажна грижа“ – 96 506 лв.
- ОП РР „Център за грижи за лица с умствена изостаналост“ – 384 973 лв.
- Други европейски средства – програма „Еразъм +“ – 309 851 лв.

III. Група „Други сметки и дейности”

В група „Други сметки и дейности” се отчитат набирателни сметки на Община Шумен. Разкрити са три набирателни сметки:

- сметка депозити и гаранции – в нея се събират чужди средства под формата на гаранции и депозити;

- сметка по чл.34, ал.6 от Закона за собствеността и ползването на земеделски земи;

- сметка по чл.29, ал.2 от Закона за общинската собственост.

Изложените данни във финансовия отчет на Община Шумен дават вярна и пълна информация за имущественото и финансово състояние на общината. Отчетът е изготвен при спазване на основните принципи и действащото законодателство в областта.

ТАТЯНА КОСТОВА

Заместник кмет по Бюджет и финанси

Съгласувал: ДЕСИСЛАВА ПЕТРОВА

Директор на дирекция БФЧР

Изготвил: Росица Матеева

Началник отдел ЕБС